

**IO1 –
Koulutukselliset
verkkopakopelit
Kouluttajan käsikirja-
Edistyneet -taso**

*“Aikamatka” peli
Laatinut FIP*

NEET SYSTEM

Online Educational Escape Rooms to
Re-engage ESLs and NEETs

Johdanto Kouluttajan käsikirja

Tämän lyhyen käsikirjan tarkoituksena on tukea sinua nuorisotyöntekijä tai kouluttaja, joka työskentelet nuorten tai NEET-nuorten parissa, käyttämään NEET-SYSTEM-projektissa kehitettyjä koulutuksellisia verkkopakopelejä. Tämän käsikirjan avulla tavoitteenamme on tukea sinua käyttämään näitä verkkopakopelejä ryhmätyöskentelyssä nuorten oppijoiden kanssa ja rakentamaan heidän kansalaistaitojaan ja saamaan vaikeasti tavoitettavat tai haluttomat oppijat mukaan koulutuksen piiriin.

Tässä käsikirjassa tutustutaan; mikä on koulutuksellinen verkkopakopeli; tämän kyseisen verkkopakopelin aiheeseen: **Kansalaistaidot**, ja saat myös vinkkejä ja harjoituksia, joiden avulla voit sisällyttää tämän verkkopakopelin työhösi tai opetuskäytäntöihisi. Tämän käsikirjan viimeisessä osassa esittelemme pikaoppaan, kuinka voit kehittää omia verkkopakopelejä Google Formsin avulla.

Johdanto aiheeseen

Tämä verkkopakopeli on kehitetty vastaamaan nuorten aikuisopiskelijoiden ja NEET-nuorten kansalaistaitojen kehittämisen tarpeeseen. 18 joulukuuta vuonna 2006 annetussa elinikäisen oppimisen avaintaitoja (2006/962/EC) koskevassa Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksessa sosiaaliset ja kansalaistaidot määritellään seuraavasti:

Näitä ovat henkilökohtaiset taidot, ihmissuhdetaidot samoin kuin kulttuurien väliset, sosiaaliset ja kansalaisuuteen liittyvät taidot, sekä niihin sisältyvät kaikki käyttäytymisen muodot, jotka antavat yksilöille valmiudet osallistua vaikuttaen ja rakentamalla tavalla yhteiskunta- ja työelämään yhä erilaistuvissa yhteiskunnissa sekä ratkaista tarvittaessa konflikteja. Ne liittyvät henkilökohtaiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Käyttäytymissääntöjen ja tapojen ymmärtäminen eri ympäristöissä, joissa ihmiset toimivat, on välttämätöntä. Kansalaistaidot antavat ihmisille mahdollisuuden osallistua täysimääräisesti yhteiskuntaelämään, joka perustuu sosiaalisten ja poliittisten

käsitteiden ja rakenteiden tuntemukseen sekä aktiiviseen ja demokraattiseen osallistumiseen sitoutumiseen.

Tähän osaamiseen liittyvät olennaiset tiedot, taidot ja asenteet:

Kansalaistaidot perustuvat tietoon demokratian, oikeudenmukaisuuden, tasa-arvon, kansalaisuuden ja kansalaisoikeuksien käsitteistä, mukaan lukien miten ne ilmaistaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja kansainvälisissä julistuksissa ja miten eri instituutiot soveltavat niitä paikalliselle, alueellisella, kansallisella, Euroopan ja kansainvälisellä tasolla. Se sisältää tietoa nykytapahtumista sekä tärkeimmistä tapahtumista ja suuntauksista kansallisen, Euroopan ja maailman historiassa. Lisäksi olisi kehitettävä tietoisuutta sosiaalisten ja poliittisten liikkeiden tavoitteista, arvoista ja toimintatavoista. Tieto Euroopan yhdentymisestä ja EU:n rakenteista, päätavoitteista ja arvoista sekä tietoisuus monimuotoisuudesta ja kulttuuri-identiteeteistä Euroopassa on myös välttämätöntä.

Kansalaistaidot liittyvät kykyyn toimia tehokkaasti muiden kanssa julkisesti ja osoittaa solidaarisuutta ja kiinnostusta paikalliseen ja laajempaan yhteisöön vaikuttavien ongelmien ratkaisemisessa. Tämä edellyttää kriittistä ja luovaa pohdintaa ja rakentavaa osallistumista yhteisön toimintaan sekä päätöksentekoon kaikilla tasoilla, paikallisesta kansalliselle ja Euroopan tasolle, erityisesti äänestämisen kautta. Ihmisoikeuksien täydellinen kunnioittaminen, mukaan lukien tasa-arvo demokratian perustana, eri uskonnollisten tai etnisten ryhmien arvojärjestelmien erojen arvostaminen ja ymmärtäminen luovat perustan positiiviselle asenteelle. Tämä tarkoittaa sekä yhteenkuulumisen tunnetta omaa paikkakuntaa, maata, EU:ta ja yleisesti Eurooppaa ja maailmaa kohtaan, että halukkuutta osallistua demokraattiseen päätöksentekoon kaikilla tasoilla. Siihen kuuluu myös vastuuntunnon osoittaminen sekä ymmärrys ja kunnioitus yhteisiä arvoja kohtaan, jotka ovat välttämättömiä yhteisön yhteenkuuluvuuden varmistamiseksi, kuten demokraattisten periaatteiden kunnioittaminen. Rakentavaan osallistumiseen sisältyy myös kansalaistoimintaa, sosiaalisen monimuotoisuuden,

yhteenkuuluvuuden ja kestäväen kehityksen tukemista sekä valmiutta kunnioittaa muiden arvoja ja yksityisyyttä.

(Lähde: <http://keyconet.eun.org/social-and-civic>)

Ennen kuin esität tämän verkkopakopelin aiheen ryhmälle, voit toteuttaa nuorten kanssa alkukartoituksen heidän nykyisistä kansalaistaidoistaan esittämällä heille seuraavat kysymykset:

1. Mainitse esimerkki kerrasta, kun olet osallistunut yhteisösi toimintaan? Millainen oli roolisi?
2. Mainitse esimerkki kerrasta, kun olet vaikuttanut koulusi, kotisi, nuorten ryhmäsi tai yhteisösi kehitykseen.
3. Mainitse esimerkki kerrasta, kun olet osallistunut päätöksentekoprosessiin.
4. Mainitse esimerkki kerrasta, kun otit muiden mielipiteet huomioon päätöksenteossa.
5. Mainitse esimerkki kerrasta, kun mielipiteesi toisesta kulttuurista tai maasta muuttui ja keskustele siitä mikä vaikutti muutokseen.
6. Mikä on nykyinen tietosi kansallisista ja/tai paikallisista/kansallisista/eurooppalaisista politiikoista ja rakenteista?

(Lähde: <https://www.youthpass.eu/en/youthpass/documentation/action-2/key-competence-social-and-civic/>)

Sen perusteella, kuinka nuoret vastaavat näihin kysymyksiin, voit arvioida tulisiko heidän suorittaa koulutukselliset verkkopakopelit joko johdanto-, keski-, edistyneet vai asiantuntijatasolla. Tämä käsikirja ohjaa kouluttajia käyttämään edistyneet tason verkkopakopeliä työssään nuorten kanssa.

Mitä ovat koulutukselliset verkkopakopelit?

Koulutuksellinen verkkopakopeli on sama konsepti kuin fyysinen pakuhuone, johon osallistutaan henkilökohtaisesti, mutta fyysisten lukkojen ja vihjeiden sijaan sinua kehoitetaan ratkaisemaan digitaalisia arvoituksia ja vihjeitä päästäksesi etenemään seuraavalle tasolle. Nämä ovat verkossa tapahtuvia seikkailuja, joissa osallistujat

ratkaisevat useita arvoituksia siirtyäkseen seuraavalle tasolle. Oppija tai oppijaryhmät seuraavat yhtä tarinaa tai skenaariota koko pakohuonehaasteen ajan; he löytävät vihjeitä, murtavat koodeja, ratkaisevat pulmia ja vastaavat kysymyksiin. Koulutuksellisen verkkopakopelin tarkoituksena on opettaa oppijoita tietystä aiheesta hausalla ja kiinnostavalla tavalla.

Tässä pakohuoneessa oppijat toimivat aikamatkailijan roolissa. Tässä digitaalisessa pakopelissä pelaaja on etsivä, jonka tulee ratkaista vihjeitä. Etsivän tulee ensin ratkaista pulmia ja arvoituksia, joiden tarkoituksena on lisätä tietoisuutta aiheesta. Useiden haasteiden ja kysymysten kautta oppija haastaa itseään ratkaistakseen vihjeet käyttämällä tutkimustaitojaan.

Edistyneet koulutukselliset verkkopakopelit

Tässä vaiheessa pakohaastetta pelaajat ovat oppineet jo vähän Euroopan unionista, sen instituutioista ja oikeuksista, joita heillä on Euroopan kansalaisina. Tämän haasteen myötä oppijat ottavat seuraavan askeleensa aikamatkaillessaan kansalaisoikeuksien historiassa ja vierailevat 1960-luvulla, jossa rauhanomaista protestia käytettiin laajasti ja menestyksekkäästi muutoksen tekemiseen USA:ssa. 1960-luku oli protestien aikaa kaikkien amerikkalaisten kansalaisoikeuksien tukemiseksi ja Vietnamin sotaa vastaan. Tämä vuosikymmen on tärkeä aika, joka tulisi käydä läpi oppijoiden kanssa, sillä se osoittaa oppijoille kansalaisten voiman ja vaikutusmahdollisuudet, kun he järjestäytyvät ja käyttävät oikeuttaan protestoida rakentavasti ja rauhanomaisesti. Tarina kulkee tämän läpi ajassa taaksepäin ja esittelee ajanjakson, jossa kuvataan yksityiskohtaisesti fasismin nousun Euroopassa 1930- ja 1940-luvuilla. Tämän ajanjakson tarkoituksena on esitellä oppijoille aikaa, jolloin poliittiset rakenteet muuttuivat, eikä kansalaisilla ollut oikeutta protestoida ja yrittää vaikuttaa muutoksen puolesta, kuten demokratiassa on mahdollista. Näissä kahdessa haasteessa oppijat tutustuvat Nürnbergissä järjestettyihin mielenosoituksiin, natsipuoleen salaiseen poliisiin ja heidän rooliinsa kansalaisten pelottelussa fasismin hallinnon aikana Saksassa. Näiden menneisyytemme vaikeiden opetusten esittämisen tarkoituksena on osoittaa, miten ihmiset asuivat Euroopassa ilman kansalaisvapauksia ja kuinka mustilta amerikkalaisilta evättiin kansalaisoikeudet vain heidän ihonvärinsä perusteella. Nämä historian arvet voivat opettaa miksi on tärkeää

kunnioittaa ja edistää kansalaisoikeuksia ja suojaa, joista nautimme nykyään Euroopan kansalaisina.

Verkkopakopelien soveltaminen koulutuksessa

Verkkopakopeliresurssit voivat toimia sekä yksilö-, että ryhmätehtävinä. Voit valita miten verkkopakopelejä ratkaistaan; haasteita voidaan ratkaista joko yksin tai pienissä ryhmissä ja samalla kehitetään tietoisuutta kansalaisyhteiskunnan rakenteista ja Euroopan kulttuureista. Jos käytät näitä resursseja ryhmätyöskentelyssä, kannattaa asettaa haasteiden ratkaisemiselle aikaraja – tämä lisää verkkopakopeleihin hieman kilpailun tuntua! Pakopelit toimivat parhaiten fasilitoituina tuokioina, jolloin mahdollisiin kysymyksiin ja vaikeuksiin voi saada apua.

Vaihtoehtoisesti verkkopakopelejä voidaan käyttää myös vaikeasti tavoitettavien tai koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten kanssa. Tällöin voit jakaa linkin verkkopakopeleihin esimerkiksi sosiaalisen median alustojen kautta tai suoraan nuorille, jotka eivät pääse mukaan ryhmätyöskentelyyn. NEET-SYSTEM projektipartnerit ovat kehittäneet lyhyitä esittelyvideoita verkkopakopelistä, joiden avulla voit jakaa tietoa näistä peleistä sosiaalisen median kautta.

Voit myös ladata videon ryhmäsi YouTube kanavalle, jos haluat jakaa sen niille nuorille ja ryhmille, jotka eivät ole suoraan tekemisissä palvelusi kanssa.

Voit löytää esittelyvideon tähän edistyneet tason haasteeseen seuraavasta linkistä (edellyttää sisäänkirjautumista): https://www.neet-system.eu/en/learning-portal/the-game/:elearning_action/open/coursepageid/1987

Verkkopakopelit käytännössä

Tämän pakohuonehaasteen tarkoituksena on tarjota lyhyt katsaus historian, jotta oppijat voivat ymmärtää, miksi on tärkeää arvostaa ja ylläpitää oikeuksia ja suojaa, joista nautimme Euroopan kansalaisina. Nykypäivän yhteiskunnassa on vaikea kuvitella aikaa, jolloin rotuerottelu oli yleistä Yhdysvalloissa tai apartheid Etelä-Afrikassa; tai aikaa, jolloin diktaattorit olivat vallassa monissa Euroopan valtioissa,

eikä kansalaisilla ollut oikeuksia eikä ääntä. Arvostamalla historiaamme voimme oppia läksyjä, jotka auttavat meitä säilyttämään arvomme, jotka ovat merkityksellisiä nykypäivän Euroopassa – arvot, kuten tasa-arvo, sosiaalinen oikeudenmukaisuus, osallisuus ja monimuotoisuuden arvostaminen. Ymmärtämällä yhteistä historiaamme voimme varmistaa, että yhteiskunta ei koskaan palaa pimeimpiin päiviinsä. Tämän pakohuoneen tarkoituksena on tarjota tämä näkökulma oppijoille siirtymällä läpi 1900-luvun vuosikymmenien ja kehittämällä ymmärrystä siitä, kuinka erilainen maailma oli aiemmin.

Ensimmäisen haasteen jälkeen voit kehottaa nuoria vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Mitä tiedät kansalaisoikeusliikkeistä USA:ssa? Osaatko nimetä liikkeen keskeisen johtajan?
2. Osaatko mainita tähän liikkeeseen liittyviä merkittäviä tapahtumia?
3. Osaatko kertoa jotain rotuerottelusta? Kuinka kauan se kesti Yhdysvalloissa? Ja miksi sitä harjoitettiin?
4. Osaatko kuvailla mitä asiaa liike kampanjoi? Missä he menestyivät?
5. Kommentoi millainen voima rauhallisilla mielenosoituksilla on ollut muutoksen toteuttamisessa Yhdysvalloissa?

Toisen haasteen jälkeen voit kehottaa nuoria vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Mitä osaat kertoa elämästä fasismin aikaan? Mitä fasismi on ja mitä se tarkoittaa kansalaisille?
2. Mitkä valtiot Euroopassa olivat fasistisia valtioita?
3. Milloin viimeinen fasistinen valtio Euroopassa kaatui?
4. Entä kommunismi? Miten se eroaa fasismista?
5. Mikä oli viimeinen kommunistinen valtio Euroopassa ja milloin?
6. Kuinka demokratiaan siirtyminen tapahtui? Ja mitä tämä tarkoitti näiden maiden kansalaisille?

Tähän verkkopakopeliin liittyvät haasteet voivat toimia myös inspiraationa muille projekteille, joita voit toteuttaa ryhmäsi nuorten kanssa. Tämän pakopelin tarinan

pohjalta voitte esimerkiksi kehittää ryhmätyön USA:n kansalaisoikeusliikkeestä tai rauhallisten mielenosoitusten voimasta – esimerkkinä voi toimia esim. Intian Gandhi? Voit pyytää oppijoita tarkastelemaan aihetta globaalista näkökulmasta ja tutkimaan nykyisiä kansalaisoikeusliikkeitä, jotka kamppailevat syrjäytyneiden ryhmien esimerkiksi Myanmarin Rohingya-muslimien oikeuksien ja tunnustamisen puolesta. Toisen haasteen jälkeen oppijat voivat tutkia miten Neuvostoliiton kaatuminen vaikutti Itä-Eurooppaan? Tai he voivat tehdä tutkimusta nykyajan kommunistihallinnoista ja oppia lisää esimerkiksi Pohjois-Korean tai Kiinan elämästä. On siis olemassa lukuisia mielenkiintoisia tutkimusaiheita, jotka oppijat voivat toteuttaa näiden pakohuonehaasteissa aiheiden pohjalta.

Mitä nuoret saavuttavat?

Suorittamalla tämän verkkopakopelinhaasteen ja tekemällä tämän käsikirjan muut toiminnot, oppijat saavuttavat seuraavat oppimistulokset:

Tiedot	Taidot	Asenteet
<ul style="list-style-type: none"> • Perustiedot kansalaisoikeusliikkeestä Yhdysvalloissa • Perustiedot rotuerottelusta • Perustiedot rauhallisten mielenosoitusten voimasta • Perustiedot fasismin lisääntymisestä Euroopassa • Perustiedot kommunismista ja fasismista kahtena poliittisena ja kansalaisliikkeenä • Perustiedot näiden ideologioiden seurauksista kansalaisille 	<ul style="list-style-type: none"> • Keskustelevat USA:n kansalaisoikeusliikkeestä • Kuvailevat miksi rotuerottelua harjoitettiin USA:ssa • Keskustelevat kansalaisoikeusliikkeen kampanjoinnista • Kuvailevat liikkeen käyttämiä menetelmiä • Kuvailevat liikkeen aikaansaannoksia • Keskustelevat fasismin lisääntymisestä Euroopassa ja sen seurauksista kansalaisille • Keskustelevat siitä, miten 	<ul style="list-style-type: none"> • Arvostus Euroopan kansalaisten oikeuksia kohtaan • Halu oppia lisää yhteisestä historiastamme • Tietoisuus siitä vaarasta, jos jätämme suojelematta poliittiset ja kansalaisoikeutemme • Arvostus kaikille oikeudenmukaisen yhteiskunnan ylläpitämisestä • Arvostus sitä kohtaan, miksi on tärkeää olla erottelematta toisiamme erojen mukaan

	erilaiset poliittiset liikkeet ovat vaikuttaneet Eurooppaan viime vuosisadalla	
--	--	--

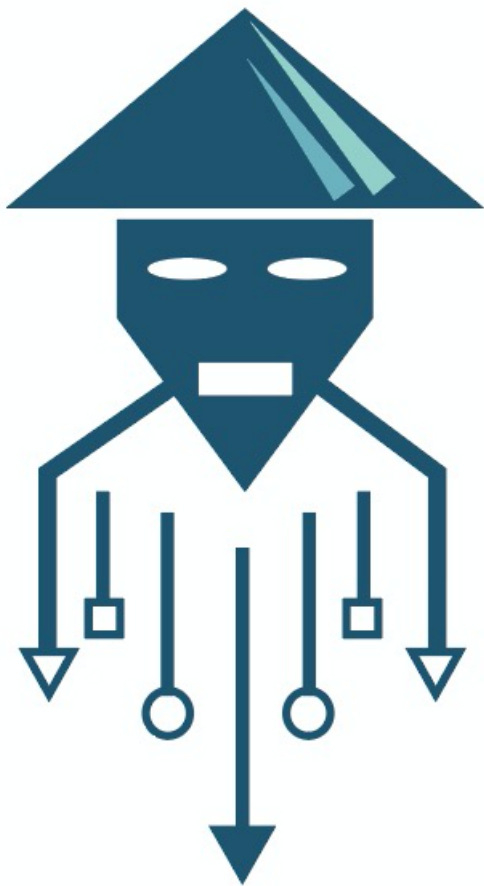
Loppukysymykset

Kun nuoret ovat suorittaneet verkkopakopeliresurssin, voit esittää heille ryhmäkeskustelussa seuraavat kysymykset, jotta voit arvioida mitä he ovat oppineet tämän kokemuksen avulla:

- Kuinka arvioisit tämän johdantotason haasteen? Piditkö oppimisesta tämän yksinkertaisen haasteen avulla?
- Opitko jotain uutta tästä verkkopakopelistä ja ryhmäkeskusteluista?

NEET

SYSTEM

NEET SYSTEM

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2018-1-DE02-KA204-005034